
Дискусійно-ініціативна стаття підготована за результатами засідання дискусійного клубу Академії соціального управління за участі представників Академії економічних наук України, НАН ВО України, НТШ, ВГО «Спілка громадських організацій України «Народна Рада», ін. «Проблеми державотворення:

- агресія Росії – джерела і витoki, методи і засоби боротьби з нею, роль та місце у них Міжнародних інституцій (ООН), міждержавних управлінських формувань;

- об'єктивність інформування посттоталітарного суспільства про розвиток цих процесів сприятиме стабілізації міждержавних відносин та успішності попереджувачих заходів у цій сфері на основі посилення відповідальності за Мир і співробітництво між народами!».

Засідання було присвячено 7-ій річниці опору України російській агресії, пошуку шляхів підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу планети, створення сприятливого політико-економічного, інвестиційного клімату для висхідного сталого (гермінативного) розвитку України, попереджувачого будь-які агресивні дії посттоталітарних, прокомуністичних та інших.... Держав.

Девізи засідання:

1. Так Україні! Українці мають свою землю, свою мову і писемність, свою історію, і традиції, відповідно мають право на відродження своєї тисячолітньої, оновленої, з колишньою назвою державності РУСЬ, а нині Україна.

2. Ми єдині у супротиві російській агресії. Геть з інформаційної системи світу фейки про внутрішній конфлікт в Україні.

Анексія Криму, захоплення Донбасу засвідчує про споконвічні ненаситні агресивні амбіції Псевдоросії колишньої, середньовічного ханського періоду держави Моксель (Московія) щодо України, яка має послужити їм сходинкою до визнання у Європі.

3. Геть кремлівську легенду про один народ!

Українці не мають нічого спільного з державою агресором, де християн (тобто українців) і слов'янство представляють лише 18% населення.

4. Українці, збудімо свою свідомість, випрямімо хребти, поламані дикунами, станьмо на весь зріст, Ми нині є помітними і значимими у цьому світі.

5. Протистояти нахабству Москви потрібно правдою і всіма видами опору. Не дозволимо розвиватись сепаратизму, красти і паплюжити нашу історію!

Слава Україні – Героям Слава!

Слава Нації – Смерть ворогам!

Учасники круглого столу:

Богдан Миколайович АНДРУШКІВ

доктор економічних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України,
професор кафедри управління інноваційною діяльністю та сферою послуг
Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

ORCID ID: 0000-0003-4897-5539

E-mail: andrushkiv.bohdan@gmail.com

Наталія Богданівна КИРИЧ

доктор економічних наук, професор, професор кафедри менеджменту та адміні-
стрування Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

ORCID ID: 0000-0001-7728-9787

E-mail: nkuruch@gmail.com

Анатолій Володимирович ПЕШКО

доктор економічних наук, професор, перший віце-президент АЕНУ,
Голова ВГО «Спілка громадських організацій України «Народна Рада»

ORCID ID: 0000-0002-1663-6834

Ольга Богданівна ПОГАЙДАК

доктор економічних наук, старший науковий співробітник, старший науковий співро-
бітник Тернопільського національного технічного університету імені Івана Пулюя

ORCID ID: 0000-0002-4070-6863

E-mail: pog.ola77@gmail.com

Борис Олегович ЯЗЛЮК

доктор економічних наук, професор, в.о. завідувача кафедри економічної експертизи та
землепорядкування Західноукраїнського національного університету

ORCID ID: 0000-0002-2078-0644

E-mail: b.yazliuk@wunu.edu.ua

**УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ МІЖНАРОДНИМИ СТРУКТУРАМИ ООН У СФЕРІ
РЕСУРСОКОРИСТУВАННЯ ТА ІНВЕСТИВАННЯ ІННОВАТИКИ**

Андрушків Б. М., Кирич Н. Б., Пешко А. В., Погайдак О. Б., Язлюк Б. О. Удосконалення управ-
ління міжнародними структурами ООН у сфері ресурсокористування та інвестування ін-
новатики. *Український журнал прикладної економіки та техніки*. 2022. Том 7. № 1. С. 34 – 44.

Анотація

У статті виявлено причини і наслідки ігнорування на даному етапі державним керівництвом України суспільної думки, політичної ситуації, позиції науки і науковців щодо виникнення широкомасштабної війни з Росією. На основі первинного аналізу виявлених протиріч та прорахунків соціально-економічного розвитку держави названо причини гальмівних процесів у розвитку суспільства, активізації сепаратистських настроїв. Для їх розв'язання запропоновано активізувати Міжнародну спільноту, використавши широкі можливості ООН у сфері ресурсокористування, впровадження новітніх проектів та інвестування прогресивних технологій. Запропоновано активізувати діяльність науковців у цій сфері шляхом об'єднання їх у політичну силу – партію під назвою «Розвиток освіти і науки – інтелектуальне здоров'я нації та безпека держави». Проблема розглядається як в загальнодержавних, регіональних, галузевих розрізах, так і з міждержавних позицій. Виявлено взаємозв'язки й взаємовідносини Міждержавних органів та органів державної влади у цій сфері суспільного життя. Запропоновано використання політичних інструментів та підходів до визначення ролі й місця спеціалізованих (галузевих) структур ООН в розвитку суспільних процесів та на цій основі забезпечення миру, стабілізації та ефективності виробництва, активізації соціально-економічного розвитку держави. На базі встановлених тенденцій інтелектуального розвитку пропонуються шляхи

© Богдан Миколайович Андрушків, Наталія Богданівна Кирич, Анатолій Володимирович Пешко,
Ольга Богданівна Погайдак, Борис Олегович Язлюк, 2022

удосконалення управління та впровадження Міжнародних та Європейських стандартів у сфері ресурсовикористання, інноватики і підвищення конкурентоспроможності національних економік загалом.

Ключові слова: ООН, Міжнародні відносини, ресурсокористування, Вселенські структури, громадське об'єднання, партія, академія, політика, виробництво, відповідальність, економіка, держава, соціально-економічний розвиток, Європейські стандарти.

Bohdan ANDRUSHKIV

Doctor of Economic Sciences, Professor of Innovation Activity and Services Management
Department, Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Nataliia KYRYCH

Doctor of Economic Sciences, Professor of the Department of Management and
Administration, Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Anatolii PESHKO

Doctor of Economic Sciences, Professor, First Vice-President of the AENU, Chairman of the
Union of Public Organizations of Ukraine "People's Council"

Olha POHAJDAK

Doctor of Economic Sciences, Senior Researcher Scientific Research,
Ternopil Ivan Puluj National Technical University

Borys YAZLYUK

Doctor of Economic Sciences, Acting Head of the Department of Economic Expertise and Land
Management, Western Ukrainian National University

**IMPROVING THE MANAGEMENT OF INTERNATIONAL STRUCTURES OF THE UNITED
NATIONS IN THE FIELD OF RESOURCE USE AND INNOVATION INVESTMENT**

Andrushkiv B., Kyrych N., Peshko A., Pohajdak O., Yazlyuk B. Improving the management of international structures of the United Nations in the field of resource use and innovation investment. *Ukrainian Journal of Applied Economics and Technology*. 2022. Volume 7. № 1, pp. 34 – 44.

Abstract

The article reveals the causes and consequences of ignoring public opinion, the political situation, the position of science and scientists about the emergence of a large-scale war with Russia by the state leadership of Ukraine. Based on the initial analysis of the revealed contradictions and miscalculations of social and economic development of the state, the reasons of brake processes in development of a society and activation of separatist moods were named. To address them, it is offered to intensify the international community, using the extensive opportunities of the UN in the field of resource use, implementation of new projects and investment in advanced technologies. It is proposed to intensify the activities of scientists in this field by uniting them in a political force, the party entitled "Development of education and science – the intellectual health of the nation and the security of the state". The problem is considered in both national, regional, sectoral sections, and interstate positions. Also, the interconnections and interrelations of Interstate bodies and public authorities in this sphere of public life were revealed. In the paper it is offered to use the political tools and approaches to determining the role and place of specialized (sectoral) UN structures in the development of social processes and on this basis to ensure peace, stabilization and efficiency of production, intensification of socio-economic development of the state. The article discloses the ways of improving the management and implementation of International and European standards in the field of resource use, innovation and increase in the competitiveness of national economies in general.

Keywords: UN, international relations, resource use, universal structures, public association, party, academy, politics, production, responsibility, economy, state, socio-economic development, European standards.

JEL classification: F55

Вступ

Сучасний світ полярний і повен протиріч. У силу цих та інших обставин триває жорстока боротьба між ними. Особливо яскраво вона проявляє себе на прикладі нашої держави, у якій триває спровокована сепаратистами війна з Росією, яка трактується в одному випадку як гібридна, в іншому як фізична, а ще в іншому як інформаційна. Не лише

ISSN 2415-8453. Український журнал прикладної економіки та техніки. 2022 рік. Том 7. № 1.

науковці України, а і політики, громадськість завжди були і є, на сьогодні, в авангарді світових наукових розробок у цій сфері управління та у пошуку шляхів його удосконалення. Окремою цариною, і можливо найважливішою, для науки і науковців є галузі промисловості аерокосмонавтики, ресурсовикористання, сільського господарства, переробки сільгоспсировини, будматеріалів, туристично-рекреаційної діяльності, програмування та комп'ютерних технологій, ін. Тим часом, активність цієї інтелектуальної сфери, в силу згаданих чинників (у т.ч., війна з Росією) та інших обставин, суттєво гальмується, а в окремих випадках відбувається ігнорування її державою, та на даний час потребує її прискіпливої уваги. Народна мудрість вчить: «Якщо говорять гармати, то музи мовчать!». Це висловлювання можна інтерпретувати до життя і діяльності науковців: «Коли мовчить освіта і наука, то в прикладах невігластва, бездіяльності засинає суспільство, а в мороці ночі, як цвіт папороті розквітає, корупція, підкуп, підступництво, ... зрада». Образно висловлюючись, наука як гербіцид на родючому полі підсилює дію позитивних компонентів, пригнічуючи і вбиваючи бур'яни. Мабуть цю гіпотезу дуже добре знають і розуміють сепаратисти, наші відверті вороги, скриті деструктивні й антидержавні сили, в т.ч. аморфні елементи суспільства й успішно її використовують як для власного безконтрольного збагачення, так і навіть для здійснення антидержавних, руйнівних дій на користь агресора.

Всі знають, що тільки науково обґрунтовані плани, програми та напрями суспільного розвитку загалом можуть дати позитивні результати. Однак, нині про відсутність та безуспішність практичного прогнозування, координації чи планування соціально-економічного розвитку говорити не приходиться, не кажучи про наукове їх обґрунтування. Може виникнути запитання, чому у нашій державі сьогодні вже 7-й рік триває війна, чому мовчить наука, громадськість, суспільство? Насправді, офіційна наука не мовчить. Як відомо, науковці, що працюють у державних структурах, тихенько вовтузяться у скромному, а в окремих випадках, формальному державному замовленні. На розробки та думку громадських академічних формувань з цієї теми ніхто не звертає серйозної уваги. Що стосується освітніх та громадських наукових формувань (за час державної незалежності їх функціонувало більше 30-ти), то у своїх дискусійних статтях і фахових виданнях науковці висловлюють конкретні проєкти і пропозиції, захищають їх у своїх дисертаціях, популяризують у книгах. Та знову ж таки, ніхто з державців, практиків не аналізує їх і серйозної уваги на них не звертає. Сучасні світові підприємці у нестабільному суспільстві не ризикують вкладати кошти у довготривалі проєкти впровадження новітніх прогресивних технологій. Вони хочуть швидкого і великого (не облікованого) ефекту. Приклади для такого твердження можна знайти завжди і всюди як у діяльності громадських наукових формувань, так і у чисельних бізнес-структурах.

Власне ці та інші обставини актуалізують проблематику удосконалення управління на всіх рівнях і залучення Міжнародної співдружності до вирішення проблем в Україні та роблять її своєчасною.

Необхідно сказати, що публікацій з теми підвищення обороноздатності, захисту державних кордонів, інноваційних проєктів, формування організаційно-економічних механізмів підвищення ефективності національної економіки, політичного інструментарію активізації науки в умовах державних реформ та суспільних трансформацій шляхом створення політичної партії до даного часу виявилось небагато. Авторами статті з цієї теми було здійснено декілька публікацій, у т.ч., з теми формування Всеукраїнської Асамблеї (координаційної ради) громадських академічних формувань [1-15], яка могла б служити інструментарієм вирішення цих проблем. Однак за відсутності коштів, доброї волі та інших суспільно-політичних обставин ідея не була впроваджена у життя.

Нещодавно Президент Національної академії наук вищої освіти (НАНВО) України, д.м.н., проф. Табачников С.І. вніс пропозицію про створення партії науковців, покликання якої брати участь в державотворчих процесах як конкретна політична сила.

Чи вистачить ресурсів такій партії інтелектуалів змінити ситуацію, включивши фактично великий і незадіяний творчий інтелектуальний потенціал у державотворчу роботу. Президентом НАНВО було запропоновано структуру, статут, інші засновницькі документи. Необхідно визнати, що ці документи не бездоганні. Але ж... кожна ініціатива має право на життя. Час покаже її життєздатність.

25 лютого 2014 року проф. Олександр Кендюхов на своєму офіційному сайті розмістив інформаційне повідомлення від Всеукраїнської спілки вчених-економістів (він голова спілки) – звернення до депутатів Верховної Ради України з наступною ініціативою:

Всеукраїнська спілка вчених-економістів готова запропонувати українському суспільству концепцію українського економічного дива, яка містить пропозиції щодо нової національної економічної моделі та комплекс економічних реформ, методів та інструментів, реалізація яких дозволить Україні протягом 10 років досягнути європейського рівня життя.

...спілка вчених-економістів акцентує увагу українського суспільства та народних депутатів України на вкрай неефективній сучасній національній економічній моделі, яка стихійно сформувалася ще на початку 90-х минулого сторіччя та є моделлю економічного глухого кута.

...спілка вчених-економістів закликає українське суспільство та його народних обранців відмовитись від існуючої економічної моделі та побудувати нову економіку на основі передових ідей вітчизняної економічної науки.

Всеукраїнська спілка вчених-економістів готова презентувати концепцію українського економічного дива на засіданні Верховної Ради України.

Реакції на таке конструктивне звернення не відбулося тоді, немає її і до даного часу. Висловлюючись російською мудрістю: «А мишка слушаает да ест». Насправді Росія анексувала Крим, вторглася в Україну на Сході і продовжує погрожувати повномасштабним вторгненням у нашу державу, брехливо мотивуючи і пояснюючи свою агресію громадянською війною в Україні, захистом російськомовних та ін.

Розмаїті конструктивні пропозиції щодо припинення цих негативних процесів мають місце й у діяльності інших громадських об'єднань і наукових академічних формувань. Творчі ідеї виливаються на сторінки Інтернет-видань, раціональні пропозиції плывуть у компетентні наукові органи та до них нікому, (за невеличким виключенням) нема інтересу. Державі байдуже. На жаль, байдуже до ідей, що народились безсонними ночами у кандидатів і докторів, доцентів і професорів і її виконавчим органам. Розробляються розмаїті корисні моделі, що народились в творчих агоніях учених інших творчих громадських формувань. Всі вони у встановленому порядку реєструються, архівуються і повільно... помирають.

Тим часом реалізація такої ініціативи практично є початком формування конкретного політичного інструментарію припинення агресивних дій Росії, будівництва нового економічного фундаменту та створення відповідного підґрунтя для розвитку освіти та науки, які є ключовими не лише в формуванні ідеологічної концепції, конкретному інтелектуальному, в т.ч., і у загальному, гуманітарному розвитку держави, та української нації зокрема, – нового погляду на розвиток освіти, науки та інтелекту у державному контексті, що і формує у своїй основі мету та завдання цієї статті.

Формулювання цілей статті

Дослідити можливості не лише створення інструментарію активізації науки в умовах державних реформ та суспільних трансформацій, припинення російської агресії, а і використати для цього громадські наукові та освітні формування як політичну силу, долучити до цієї справи Міжнародні інституції та ООН.

За аналогією Всеукраїнської Асамблеї (координаційної ради) створити при ООН Вселенську координаційну раду у сфері ресурсокористування та інвестування інноваційних проектів та розмістити її центр в Україні – центрі Європи, що може послужити

геополітичною та психологічною перепоною поширення агресії. Запропонувати політичний та організаційно-політичний механізми вирішення означеної проблематики.

У силу згаданих обставин виникає потреба залучення до вирішення цієї проблематики широкої наукової громадськості. В основі Статутів та Положень громадських академічних формувань та освітянських спілок, як відомо, закладено:

- сприяння реалізації наукових, просвітницьких, соціальних, екологічних, біологічних проєктів та надання підтримки іншим організаціям в їх реалізації, сприяння підготовці наукових кадрів, підвищення кваліфікації;
- сприяння соціальному, законодавчому захисту освітян, науковців, аспірантів та інших працівників наукової галузі, здійснення необхідних заходів для всебічного покращення матеріального становища, матеріально-технічного розвитку наукових установ незалежно від форми їх власності;
- сприяння докорінному відновленню та вдосконаленню педагогічної освіти;
- проведення необхідних заходів для впливовості та оновлення змісту, зростання якості освіти;
- сприяння демократизації, гуманітаризації, гуманізації суспільства, впровадженню толерантної педагогіки та державно-громадського управління, вдосконаленню її структурної організації;
- впровадження у навчально-виховний та науковий процес ефективних методів, технологій, вітчизняного і зарубіжного інноваційного досвіду;
- заохочення талановитої молоді – педагогів, вчених, обдарованих докторантів, аспірантів, – для збереження інтелектуально-творчого потенціалу; надання пріоритету інтелектуальному розвитку, патріотичному, морально-естетичному, фізичному вихованню та інші не менш важливі завдання.

Завдання статті полягає у вивченні можливостей формування засновницьких документів, розробці узагальнених документів з реалізації ідеї щодо удосконалення управління міжнародними структурами ООН у сфері ресурсокористування й інноватики та розміщенням їх у центрі Європи (в Україні), що могло б створювати певні перепони і гальмівні процеси реалізації агресивних планів Росії. У цьому зв'язку є потреба розгляду цих можливостей дещо детальніше.

Виклад основного матеріалу

Насправді, Україна знаходиться у центрі Європи, володіє своєю землею, мовою, традиціями, значними трудовими, природними, ресурсами, в т.ч. потужним інтелектуальними потенціалом, за які нині триває боротьба і які, в силу вище описаних причин, використовуються не досить ефективно. Ситуація ускладнюється анексією Криму та військовими діями, що мають місце на Сході України. Протистояти агресору на даний час складно в силу руйнації у посттоталітарний період економіки, збройних сил України (ЗСУ), розвитку корупції та інших кадрових негативних явищ. Керівниками держави, в силу відомих причин, були в основному байдужі, інертні, корумповані представники тоталітарного режиму, свідомо заражені імперськими шовіністичними вірусами люди...

Крім цього, Держава послаблена величезними людськими втратами українців під час штучних голодоморів та у Другій світовій війні, коли практично було вивезено на територію Росії промислові підприємства. Після війни було винищено значну частину Карпатських лісів, виснажено нафтоносні горизонти поставками продуктів переробки Дашавської нафти і газу у післявоєнну Європу та Центральні регіони СРСР.

На території України відбулась найбільша у світі ядерна катастрофа на Чорнобильській АЕС. Без сумніву значний гальмуючий вплив на управлінські процеси та реформування мав російський вплив на підбір заражених проімперськими шовіністичними вірусами українські кадри.

Маючи добру волю, Україна після розпаду СРСР, під мирні гарантії провідних світових держав, серед яких США і Росія, відмовилась від ядерної зброї. Тоді до уваги не

були взяті конструктивні пропозиції демократичного крила парламенту про вступ України в НАТО та Євросоюз. Тим часом, нехтуючи усіма згаданими домовленостями та обставинами (передбачалося зробити Україну позаблоковою державою), Росія, забувши, що вона є безпековим гарантом України, керуючись власними імперськими амбіціями, активно здійснює агресивні дії відносно нашої держави, нагло анексувавши Крим, повідомивши світу про «повернення» Криму у «рідну гавань». *(За статистичними даними, на період до Першої світової війни і на час створення СРСР, приєднання Криму до Росії у минулому столітті там проживали 1,2 млн українців, 800 тис. татар, а потім йшли вірмени, грузини, поляки, ін.).*

Далі гірше – Росія, штучно спровокувавши сепаративні процеси на Донбасі та захопивши частину Донецької та Луганської областей, методично тероризує не лише місцеве населення, а і нашу державу загалом, користуючись відсутністю військових можливостей пограбованих ними ЗСУ і відповідно дієвої оборони. Під надуманими приводами (у т.ч. що ми один народ), на даний час не обмежується Україною, а здійснює погрози новоствореним державам посттоталітарного періоду, що увійшли в Європейський військовий оборонний блок НАТО, серед яких Прибалтійські держави, Польща, ін.

Тим часом українці, виховані Радянською владою, яка десятиліттями формувала видимість створення СРСР як добровільного об'єднання, розуміють дійсність як боротьбу за правду і справедливість. Путін сьогодні каже, що ми один народ, що ми слов'яни? Ці твердження відбуваються при тому, що у «великій Росії» лише 18% християн, з яких більшість асимільованих, заляканих ханською двоголовою жорстокістю українців. То чи ми після таких відомостей можемо бути одним народом?...

Росія, розпочавши гібридну війну проти України, продумано використовує всі доступні засоби і методи. Шляхом підкупу, розміщення фейків в інформаційному просторі формує псевдопереконання, що в Україні триває громадянська війна між бандерівцями та російськомовними, і тому вона повинна бути у складі Росії. Між тим їм багато вдається.

Духовно-публіцистичний відступ з теми. У цьому році у різдвяному привітанні та апостольському благословенні для Риму і цілого світу «*Urbi et Orbi*» (Папа оголошує його щороку в Соборі Святого Петра у Великий Четвер, на Різдво та Великодень і в день святих апостолів Петра і Павла..., і для благословення паломників) Святійший Франціск закликав до порозуміння, любові між християнами. Хіба Путін і Байден не були на зустрічах зі Святим Отцем та не інформували його про правду життя. Невже Господь Бог чує тільки Путіна, що устами Папи на Різдвяній промові агресивні дії росіян в Україні на очах міста та усього світу називають... лише нашою раковою пухлиною – конфліктом, а не відвертою російською агресією?

Дух предків, мільйони загиблих, закатованих, вигнаних з рідної землі у далекі Сибіри, добровільно емігрованих по цілому світу закликають нас, на фоні збайдужілого світу і... Риму, розправити хребти, відчути себе вільним народом, гідним кращої долі, ніж нам пропонує злодійська Росія.

Власне ці та інші обставини підтверджують необхідність залучення міжнародних безпекових ресурсних чинників вирішення даної проблеми шляхом практичної розробки з впровадження ініціативи створення Вселенського комітету (координаційної ради) ООН з підвищення ефективності та раціонального використання ресурсного потенціалу планети, розміщення його в Україні, що сприятиме позитивному політико-економічному, інвестиційному та сталому клімату в регіоні, де триває російська агресія. Створення такої управлінської організації в структурі ООН, в умовах планетарних, численних криз, могло б не лише сприяти керованості у використанні природних ресурсів, забезпечуючи раціональність та ефективність без нанесення шкоди зовнішньому середовищу, стати перешкодою у реалізації агресивних намірів не тільки Росії, а й інших держав до часу досягнення самодостатності та самоутвердження України.

Алгоритм створення Вселенського комітету (координаційної ради) ООН з підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу планети, створення сприятливого політико-економічного, інвестиційного клімату для висхідного сталого (гермінативного) розвитку, попереджувачого будь-які агресивні дії посттоталітарних, прокомуністичних та інших держав, повинен передбачати реалізацію декількох кроків. Управлінська структура повинна відповідати основним положенням і статутним вимогам функціональних підрозділів ООН.

Довідково, згідно Вікіпедії: Організація Об'єднаних Націй (ООН) є міжурядовою організацією, яка прагне підтримувати міжнародний мир і безпеку, розвивати дружні відносини між державами, досягати міжнародної співпраці й бути центром для узгодження дій держав. Це найбільша, найбільш звична, найбільш міжнародна й найпотужніша міжурядова організація у світі. Штаб-квартира ООН знаходиться на міжнародній території в Нью-Йорку, а інші її головні офіси знаходяться в Женеві, Найробі, Відні й Гаазі.

Місія організації щодо збереження світового миру була ускладнена в перші десятиліття холодною війною між США й Радянським Союзом і їхніми союзниками. Її місії склалися в основному з беззбройних військових спостерігачів і легкоозброєних військ, які виконували переважно функції моніторингу, звітування й зміцнення довіри. Членство в ООН значно зросло після широкомасштабної деколонізації, що почалася в 1960-х роках. З того часу 80 колишніх колоній здобули незалежність, у тому числі 11 довірчих територій, які контролювала Рада з опіки. До 1970-х років бюджет ООН на програми економічного й соціального розвитку значно перевищував її витрати на підтримку миру. Після закінчення «холодної війни» ООН змінила й розширила свої польові операції, виконуючи широкий спектр складних завдань.

ООН має шість основних органів: Генеральна Асамблея; Рада Безпеки; Економічна і соціальна рада (ЕКОСОС); Рада з опіки; Міжнародний суд; Секретаріат ООН. Система ООН включає безліч спеціалізованих установ, фондів і програм, таких як Група Світового банку, Всесвітня організація охорони здоров'я, Всесвітня продовольча програма, ЮНЕСКО і ЮНІСЕФ. Крім того, неурядові організації можуть отримати консультативний статус в ЕКОСОС та інших відомствах для участі в роботі ООН.

Головним адміністративним директором ООН є Генеральний секретар, зараз це португальський політик і дипломат Антоніу Гутерріш, який розпочав свій п'ятирічний термін 1 січня 2017 року. Організація фінансується за рахунок добровільних внесків держав-членів.

В Інтернет-ресурсах повідомляється, що ООН, її офіцери й агенції здобули багато Нобелівських премій миру, хоча інші оцінки її ефективності неоднозначні. Деякі коментатори вважають, що ця організація є важливою силою для миру й людського розвитку, тоді як інші називають її неефективною, упередженою чи корумпованою. Як і будь-яка інша Інтернаціональна організація, ООН отримує багато критики у свій бік.

Розміщення Вселенського комітету (координаційної ради) ООН з пропонованого нами напряму міжнародної структури пропонується, власне, в Україні, що може послужити попереджувачим чинником агресивних дій посттоталітарних та прокомуністичних, агресивних до нашої держави України.

В координаційну раду Вселенського комітету ООН можуть увійти представники-експерти професійних управлінських формувань провідних в економічному плані ресурсозацікавлених держав, серед яких США, Китай, Британія, Індія, Німеччина, Франція, Італія ... (Росія, після повернення Криму та звільнення території Донецької та Луганської областей, відміни санкцій та ін.), ін.

Необхідно відзначити що на даний час має місце часткове управління цією сферою. Зокрема Економічна й Соціальна Рада (ЕКОСОС) допомагає Генеральній Асамблеї ООН у сприянні міжнародного економічного й соціального співробітництва й розвитку. ЕКОСОС складається з 54 членів ООН, усі з яких обираються Генеральною Асамблеєю ООН на трирічний термін. Президент ЕКОСОС обирається терміном на один

рік серед малих і середніх держав, представлених в ЕКОСОП. Рада проводить засідання один раз на рік у липні, сесії тривають чотири тижні. З 1998 року вона почала проводити ще одне засідання – кожного квітня з Міністрами фінансів і представниками, які очолюють ключові комітети Світового банку й Міжнародного валютного фонду (МВФ). У функції ЕКОСОП входить збір інформації, консультування членів Організації Об'єднаних Націй, вироблення рекомендацій і координування роботи спеціалізованих комітетів ООН. Крім того, ЕКОСОП добре вправляється у наданні консультаційних політичних суперечок-рішень, веде координацію і дублювання деяких функцій органів ООН в області допоміжних секторів і саме в цій ролі ЕКОСОП найбільш активна. Тим часом проблеми зкоординованого використання природних ресурсів, інвестування у новітні проєкти та прогресивні технології залишилися поза полем зору ЕКОСОП та інших управлінських структур ООН і вимагають удосконалення системи управління у цих сферах суспільного життя.

На нашу думку, в даний час доцільно визначити наступні сфери зацікавленої діяльності Вселенського комітету (координаційної ради) ООН:

- інвестування (створення механізмів зацікавленості) у реалізації новітніх проєктів, прогресивних технологій у сфері використання нетрадиційних джерел енергії, ресурсів, ін.;

- захисті зовнішнього екологічного середовища;

- вироблення рекомендацій з раціонального використання життєзабезпечуючих ресурсів та відтворення в першу чергу води, кисню;

- формування міжнародного інформаційного банку у цій царині суспільної діяльності.

Такі інформаційні дані повинні створюватися в електронній формі за єдиними правилами та бути обов'язковими до оприлюднення, а доступ до них мусить здійснюватися за принципом єдиного вікна, в тому числі – через єдиний геопортал.

Водночас зацікавлені Державні міністерства і відомства повинні забезпечити якісну інформаційну, картографічну основу, яка буде єдиною для інших інформаційних баз, кадастрів та реєстрів. Зацікавлена новостворена структура ООН повинна забезпечувати можливість отримати всю інформацію про наявність ресурсів: від меж до «червоних ліній» та геології.

Роль, місце та повноваження так званої координаційної ради обмежується положенням і статутами ООН. Рішення ради чи її експертів повинні б мати дорадчий, рекомендаційно-консультуючий характер.

Висновки та перспективи подальших розвідок

Таким чином, в силу згаданих обставин створення на території України Вселенського комітету (координаційної ради) ООН крім захисного чинника повинне стати своєрідним сервісним відомством, головною функцією якого є не лише стабілізація взаємовідносин з Росією, попередження її агресивних намірів, а й наповнення і ведення якісної бази даних та надання міждержавних консалтингово-рекомендаційних послуг. Крім того, саме на нього доцільно покласти функції координатора міждержавної інфраструктури просторових даних – платформи, яка об'єднуватиме всі просторові дані, що створюють функціональні (структурні) органи ООН.

Організаційні механізми реалізації творчої ідеї. В силу цих та інших обставин ініціативна група дискусійного клубу вносить пропозицію Кабінету Міністрів України доручити МЗС та відповідним зацікавленим службам розробити відповідні зразки положення і Статуту та винести на розгляд ООН формування Вселенського комітету (координаційної ради) ООН з підвищення ефективності використання ресурсного потенціалу планети, створення сприятливого політико-економічного, інвестиційного і сталого клімату, попереджуючого агресивні дії посттоталітарних та прокомуністичних держав.

За нашим переконанням, документ повинен (може) також формуватися за ініціативи громадських наукових академічних та інших формувань (Міжнародної асамблеї ділових кіл в Україні, ВГО «Спілка громадських організацій України «Народна Рада», Міжнародного козацького ордену, Світового наукового товариства ім. Шевченка, професійних спілок та спілок промисловців і підприємців України, ін.) за підтримки територіальних громад, органів місцевого самоврядування.

Основними напрямками вдосконалення механізмів управління розвитком міждержавних відносин в ООН та в Україні повинні бути:

- стимулювання цільового й високоефективного використання ресурсів та сільськогосподарських угідь, упровадження новітніх проєктів та нових прогресивних технологій, залучення інвестицій в цей сектор національних економік;
- захист інтересів учасників міждержавних відносин на рівноправній основі;
- більш досвідчений облік якості ресурсів, кон'юнктури ринку під час встановлення міждержавних відносин;
- удосконалення забезпечення інформацією щодо якісного та кількісного стану ресурсів та власників ресурсів;
- забезпечення раціонального та збалансованого ресурсокористування;
- підвищення дієвості механізмів з захисту прав власників під час оренди та їх продажу;
- встановлення матеріальної відповідальності за стан і збереження використаних ресурсів і досягнення консолідації інтересів власників, ресурсокористувачів та власників.

Перспективами подальших досліджень у даному напрямі є дослідження засобів підвищення ефективності використання ресурсів в умовах України на об'єднаній території, питання екологічно-економічної придатності земель та їх раціональне використання відповідно до Європейських та Міжнародних стандартів.

Таким чином, створення на території України Вселенського комітету (координаційної ради) ООН в означеній сфері, організація її роботи сприятиме входженню її гідним членом у Європейську співдружність та НАТО. В силу згаданих чинників зросте Європейська Безпека, відбудеться суттєве зміцнення національних економік Європейських держав.

Список літератури

1. Андрушків Б.М., Кузьмін О.Є. Основи менеджменту: методологічні положення та прикладні механізми: Підручник для студентів та викладачів економічних спеціальностей вузів. 2-е видання, перероблене та доповнене. Тернопіль: Лілея. 1997. 292 с.
2. Андрушків Б.М., Кирич Н.Б., Мельник Г.Х. та ін. Стратегія розвитку адміністративного району. Тернопіль ФОП Паляниця В.А. 2017. 456 с.
3. Данилишин Б.М., Микитенко В.В. Феноменологічні альтернативи економічного зростання України. У 2-х т. Т.1. К.: ЗАТ «Нічлава». 2008. 336 с.
4. Данилишин Б.М., Микитенко В.В. Макросистемна еволюція української економіки. У 2-х т. Т.2. К.: ЗАТ «Нічлава». 2008. 210 с.
5. Андрушків Б.М., Бортняк Ф.В., Вовк Ю.Я. та ін. Інноваційна політика: навчальний посібник. Тернопіль: ТзОВ «Терно-Граф». 2012. 484 с.
6. Кирич Н.Б. Організаційні механізми реалізації стратегії підвищення фінансово-господарської стабільності підприємства. Матеріали X наукової конференції ТДТУ імені Івана Пулюя, Тернопіль, 17-18 травня. Тернопіль: ТДТУ. 2006. 249 с.
7. Кирич Н.Б. Особливості управління техніко-економічними факторами стабілізації виробництва на сучасному етапі. *Галицький економічний вісник*. 2006. № 2 (9). С. 33-38.
8. Кирич Н.Б. Стабільність виробництва та фінансова стійкість господарських структур – необхідна умова інтеграції України до ЄС. Тези доп. Міжнар. наук. конф. «Разом в Європі: маркетингові стратегії регіонального розвитку». Зб. наук. праць Терноп. інституту соц. та інф. технол. Тернопіль: ТІСІТ. 2005. С. 35-36.
9. Кирич Н.Б. Сталий розвиток та фінансова стійкість господарських структур регіону – необхідна умова інтеграції України до ЄС. Тези доп. Міжнар. наук. конф. «Разом в Європі: регіональні стратегії

- формування економіки знань в умовах євроінтеграції». Зб. наук. праць Терноп. інституту соц. та інф. технол. Тернопіль: ТІСІТ. 2006. С. 193-201.
10. Кирич Н.Б. Теоретичні та прикладні механізми управління стратегією підвищення господарсько-фінансової стабільності підприємства. *Економіка: проблеми теорії та практики*. 2008. № 3. С. 136-142.
 11. Осадца Ю.В. Розвиток туристично-рекреаційної інфраструктури: геокадастрові можливості і перспективи. Тернопіль. 2021. 518 с.
 12. Стокгольмська конференція. URL: <https://necu.org.ua/stokgolmska-konferenciya/>
 13. Андрушків Б.М., Слободян П.М., Ткаченко Т.І. ін. Туризм України: економічні та організаційні механізми розвитку. Тернопіль: Терно-граф. 2009. 975 с.
 14. Український зелений курс: декарбонізація або смерть. URL: <https://www.epravda.com.ua/projects/ekopromyslovist/2020/12/16/668493/>
 15. Публічні та прозорі земельні торги у формі електронних аукціонів є запорукою належного функціонування та розвитку всієї сфери земельних відносин. URL: <https://land.gov.ua/publicni-ta-prozori-zemelni-torhy-u-formi-elektronnykh-auksioniv-ie-zaporukoju-nalezhnogo-funktsionuvannia-ta-rozvytku-vsiiei-sfery-zemelnykh-vidnosyn/>

References

1. Andrushkiv, B.M., Kuzmin, O.Ye. (1997). *Osnovy menedzhmentu: metodologichni polozhennya ta prykladni mexanizmy: Pidruchnyk dlya studentiv ta vykladachiv ekonomichnykh specialnostej vuziv*. [Fundamentals of management: methodological provisions and applied mechanisms: A textbook for students and teachers of economic specialties. 2nd edition, revised and supplemented]. Lily. Ternopil. Ukraine.
2. Andrushkiv, B., Kyrych, N., Melnyk, G. etc. (2017). *Strategiya rozvytku administratyvnogo rajonu*. [Administrative district development strategy]. FOP Palyanytsia V. Ternopil. Ukraine.
3. Danylyshyn, B., Mykytenko, V. (2008). *Fenomenologichni alternatyvy ekonomichnogo zrostannya Ukrayiny*. [Phenomenological alternatives to Ukraine's economic growth]. In 2 vols. Vol.1. CJSC "Nichlava".
4. Danylyshyn, B., Mykytenko, V. (2008). *Makrosystemna evolyuciya ukrayinskoj ekonomiky*. [Macrosystem evolution of the Ukrainian economy]. In 2 vols. Vol.2. CJSC "Nichlava". Kyiv. Ukraine.
5. Andrushkiv, B., Bortniak, F., Vovk, Yu. etc. (2012). *Innovacijna polityka: navchalnyj posibnyk*. [Innovation policy: a textbook]. Terno-Graf LLC. Ternopil. Ukraine.
6. Kyrych, N. (2006). *Organizacijni mexanizmy realizaciyi strategiyi pidvyshhennya finansovo-gospodarskoj stabilnosti pidpriyemstva*. [Organizational mechanisms for implementing the strategy of improving the financial and economic stability of the enterprise]. *Proceedings of the X Scientific Conference of TNTU*, Ternopil, May 17-18. TSTU. Ternopil. Ukraine.
7. Kyrych, N. (2006). «Features of management of technical and economic factors of stabilization of production at the present stage». *Halyts'kyj ekonomichnyj visnyk*. № 2 (9), pp. 33-38.
8. Kyrych, N. (2005). «Stability of production and financial stability of economic structures – a necessary condition for Ukraine's integration into the EU». *Proceeding of the Materials of International. Science. conf. Razom v Yevropi: marketynhovi stratehii rehional'noho rozvytku*. [Together in Europe: marketing strategies for regional development]. Coll. Science. works Ternopil. Institute of Social and inf. technologist. Ternopil: TISIT. pp. 35-36.
9. Kyrych, N. «Sustainable development and financial stability of economic structures of the region – a necessary condition for Ukraine's integration into the EU». *Proceeding of the Materials of International. Science. conf. Razom v Yevropi: rehional'ni stratehii formuvannia ekonomiky znan' v umovakh ievrointehratsii*. [Together in Europe: regional strategies for shaping the knowledge economy in the context of European integration]. Coll. Science. works Ternopil. Institute of Social and inf. technologist Ternopil: TISIT. 2006. S. 193-201.
10. Kyrych, N. (2008). «Theoretical and applied management mechanisms for improving the economic and financial stability of the enterprise». *Ekonomika: problemy teorii ta praktyky*. № 3. pp. 136-142.
11. Osadtsa, Yu. (2021). *Rozvytok turystychno-rekreacijnoyi infrastruktury: geokadastrovi mozhlyvosti i perspektyvy*. [Development of tourist and recreational infrastructure: geocadastral opportunities and prospects]. Ternopil. Ukraine.
12. Stockholm Conference. Available at: <https://necu.org.ua/stokgolmska-konferenciya/>
13. Andrushkiv B., Slobodyan P., Tkachenko T. etc. (2009). *Turyzm Ukrayiny: ekonomichni ta organizacijni mexanizmy rozvytku*. [Tourism of Ukraine: economic and organizational mechanisms of development]. Terno-graph. Ternopil. Ukraine.
14. Ukrainian green course: decarbonization or death. Available at: <https://www.epravda.com.ua/projects/ekopromyslovist/2020/12/16/668493/>
15. Public and transparent land auctions in the form of electronic auctions are the key to the proper functioning and development of the entire sphere of land relations. Available at: <https://land.gov.ua/publicni-ta-prozori-zemelni-torhy-u-formi-elektronnykh-auksioniv-ie-zaporukoju-nalezhnogo-funktsionuvannia-ta-rozvytku-vsiiei-sfery-zemelnykh-vidnosyn/>

Стаття надійшла до редакції 27.12.2021 р.